

den foreliggende Sag, og jeg skal saa til Slut kun henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa de som Bilag til Betænkningen aftrykte Skrivelser, der have været vekslede mellem Udvalget og den højtærede Indenrigsminister. Det vil deraf ses, at Udvalget paa sædvanlig Maade har henstillet til den højtærede Minister at faa en Konference med ham om Sagen, men at han derpaa har svaret, at han ikke stønnede, at der var tilstrækkelig Anledning for ham til at anmode Udvalget om en Konference. Jeg skal i Øjeblikket ikke knytte nogen videre Bemærkning dertil; det kan jo nemlig betyde, at den højtærede Minister accepterer vort Forslag, uden at han har noget som helst derimod at indvende, i saa Fald kan det kun glæde os. Det kan ganske vist ogsaa betyde noget andet, nemlig at den højtærede Minister afviser enhver Forhandling med os angaaende denne Sag, men netop fordi det kan betyde begge Dele, skal jeg i Øjeblikket ikke udtale mig derom; men afvente den højtærede Ministers nærmere Forklaring af, hvad han har ment med sin Skrivelse. Det falder for mig og for flere end mig vanskeligt at forstaa, hvad der skulde have bevæget den højtærede Minister til saaledes at afvise enhver Forhandling med os om denne Sag, saa meget mere som det netop var Rvintessen af den højtærede Ministers Udtalelser om Lovforslaget ved 1ste Behandling, at han var villig til at forhandle derom. Hermed anbefaler jeg Udvalgets Ændringsforslag til Vedtagelse.

W. Nielsen: Efter at den ærede Ordfører ikke saa ganske kort har udtalt sig om det foreliggende Lovforslag, skal jeg tillade mig at gøre nogle Bemærkninger, men jeg skal gøre dem saa meget kortere, dels fordi det er øjensynligt, at det høje Ting ikke nærer nogen absolut levende Interesse for selve denne Sag, dels fordi jeg ikke har hynderlig meget at sige. Maa jeg gøre en lille Bemærkning. Betænkningen begynder med at udtale, at Udvalgets Flertal er enigt i det foreliggende Forslag. Det kan ikke saa ganske siges. Det er kun Udvalgets ene Halvdel, thi Udvalget bestaar af 10 Medlemmer, da vi have mistet et af vore Medlemmer, og 5 kan ikke kaldes for Udvalgets Flertal. Jeg skal ganske kort udtale mig om det Mindretals Stilling til Sagen, hvortil jeg hører. Jeg er aldeles ikke nogen begejstret Tilhænger af hemmelig Afstemning. Jeg styr ikke at udtale, at jeg anser den Afstemningsmaade, vi nu have, for langt ideellere, langt mere opdragende for et Folk end den hemmelige Afstemning. Jeg er jo imid-

lertid ikke uvidende om, at der adskillige Steder er blevet udøvet Valgtryk, og jeg er endnu mindre uvidende om, at der mange Gange er blevet fortalt om Valgtryk, vist endog adskillige Gange, uden at det har været udøvet. Det er fordømmeligt at øve Valgtryk, og det er meget irriterende at høre den megen Tale om det virkelige eller formentlige Valgtryk. Som et af Midlerne til at faa baade det virkelige og det formentlige Valgtryk ud af Sagen, mener det Mindretal, hvortil jeg hører, at hemmelig Afstemning kan være tjenlig. Jeg vilde helst, naar jeg tænker paa det som noget, der virkelig blev indført her hjemme, haabe, at det kun bliver et Overgangsled, at vi atter kunde vende tilbage til den fri Valgmaade, vi nu have, saa at den hemmelige kun er en Nødhjælp, man bruger mod de herskende Ulemper, mod det Valgtryk, der øves, og de Fortællinger om Valgtryk, der græssere. Men man vil da ogsaa forstaa, at vi ikke have haft nogen saa aldeles levende Interesse i, om Ordningen af den hemmelige Afstemning sker paa den ene eller den anden Maade. Særlig vil jeg for mit personlige Vedkommende udtale, at jeg ikke noget eneste Sekund har taget Spørgsmaalet om en Stemmemaskine alvorligt. Det er derfor, jeg fuldstændig har reserveret mig min Stilling; da jeg synes, at der over denne Maskine, som oprindeligt var bestemt til at tælle Strygspaanner og dernæst skulde benyttes til at tælle Valgere med, hviler et vist komisk Skær, har jeg intet Øjeblik tænkt, at man skulde tage den alvorligt. Skulde man anskaffe disse Maskiner til 200 Kr. til alle Valgsteder her i Landet, vilde de jo let staa og forfalde, og man havde saa ikke andet at gøre med dem end at sætte dem ind i et Folkemuseum; men saadan noget have vi ikke Raad til; det har jeg anset for noget, som jeg ikke kunde være med til, og jeg tror, at jeg her taler paa mine øvrige Kollegers Vegne i det lille Mindretal. Som sagt, vi have ikke haft nogen Interesse af, om Ordningen blev paa den ene eller anden Maade, naar det blot blev en saadan Ordning, at enhver Mand kom til at stemme uansægtet. Jeg indrømmer, at dette Lovforslag, hvis det bliver til Lov, vil blive en Lov til Begunstigelse for de meget svage Sjæle, men dem skal man jo ogsaa tage sig af, og jeg har ikke villet nægte min Medvirkning dertil. Endnu en Realitetsbemærkning skal jeg gøre — maasse der er noget, der ikke vil tiltale adskillige ærede Medlemmer, men det tiltaler i alt Fald mig. Jeg kunde gaa med til, at der i første Paragraf blev truffet en Bestemmelse om, at Valget